

Käibemaksumääraga 9% maksustatav käive

Käibemaksumäär on 9% järgmiste kaupade ja teenuste maksustatavast väärtusest:

1) **raamat ja õppekirjandus, nii füüsilisel kandjal kui ka elektrooniline**, välja arvatud käibemaksuseaduse § 16 lõike 1 punktis 6 nimetatud õppevahend, mille alus-, põhi-, kutse-, kesk- või kõrghariduskoolituse osutaja võõrandab teenuse saajale.

Raamat ei ole seaduses mõistena defineeritud ning vähendatud maksumäära rakendamisel lähtutakse tavatähendusest, milleks on köidetud mitteperioodiline väljaanne. Selliselt on mõistetud raamatut ka Euroopa Nõukogu erinevates õigusaktides, näiteks Euroopa Nõukogu määrusega 2658/87 kehtestatud kombineeritud nomenklatuuris, mis on kaupade klassifitseerimise aluseks.

Juhul, kui töövihiku võõrandab õppevahendina maksuvaba koolitusteenust osutatav isik koos osutatava koolitusteenusega, siis käsitatakse töövihikute müüki maksuvaba käibena.

Alates 1. maist 2020 rakendatakse soodusmäära sõltumata sellest, millisel kandjal on raamat või õppekirjandus avaldatud. Samuti rakendub soodusmäär elektroonilisele raamatule ja õppekirjandusele. Enne nimetaud kuupäeva oli soodusmäär vaid trükitud raamatul ja õppevahendina kasutataval töövihikul. Raamatutena võivad olla välja antud ka noodid. Oluliseks kriteeriumiks raamatute puhul on terviklikkus ehk raamatud ei ole mõeldud täiendamiseks nagu näiteks joonistamis- ja värvimisraamatud, kalendermärkmikud, ristsõnakogumikud. Pimedatele ja vaegnägijatele Braille' kirjas või reljeftrükis väljaandeid maksustatakse vähendatud maksumääraga vastavalt käibemaksuseaduse § 15 lõike 2 punktile 2 sõltumata asjaolust, kas võõrandatakse raamatut või mõnda muud väljaannet. Füüsilisel kandjal olevad väljaanded lisaks trükitud väljaannetele on audioraamatud, mis on CD-plaadile või muule füüsilisele kandjale salvestatud, ja mis sisaldavad sama tekstilist infot, kui trükitav või elektrooniline raamat. Muul füüsilisel kandjal oleval väljaandele või elektroonilisele väljaandele kohaldub vähendatud käibemaksumäär, kui see ei erine trükitavast väljaandest muul moel kui mõne elemendi poolest, mis on omased sellele formaadile, näiteks otsingumootori ja järjehoidmise kasutusvõimalus. Oluline on see, et elektrooniline väljaanne oleks võimalikult sarnane trükitud väljaandele. Soodusmäära rakendamiseks elektroonilisele väljaandele ei pea olema välja antud selle trükiversiooni. Kui elektroonilist väljaannet pole trükitul kujul väljaantud, siis soodusmäära on õigus kohaldada juhul, kui see ei sisalda selliseid lisasid, mis ei ole omased raamatule, nt sisaldab arvutimänge.

Vähendatud maksumäära rakendatakse ka elektroonilise õppekirjanduse müügile, kui õppematerjal vastab elektroonilise väljaande üldpõhimõtetele. Õppekirjandus on eelkõige õpikute ja ülesannete kogu. Digitaalne õppekirjandus on võimalusel kasutatav erinevate operatsioonisüsteemidega digiseadmetes ning mõistlikus ulatuses kohandatav vaegnägijate ja vaegkuuljate jaoks (HTM määrus 24.03.2016 nr 13). Digitaalse õppekirjanduse vähendatud maksumäär ei sõltu sellest, kas konkreetne materjal on olemas ka paberkandjal või mitte. Õppekirjandus on põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 20 lg 1

kohaselt näiteks õpikud, tööraamatud, töövihikud ja töölehed. Sama seaduse § 20 lõike 6 kohaselt õppekirjanduse väljaandja kannab nõuetele vastava õppekirjanduse andmed hariduse infosüsteemi õppekirjanduse alamregistrisse. Seega soodusmäär rakendub nii trükitud kui ka digitaalselt väljaantud õppekirjandusele, mis on kantud vastavasse alamregistrisse.

2) sotsiaalministri määrusega kehtestatud nimekirjas nimetatud ravim, rasestumisvastane vahend, sanitaar- ja hügieenitoode ning puudega isiku isiklikuks tarbeks mõeldud meditsiiniseade meditsiiniseadme seaduse tähenduses ja abivahend sotsiaalhoolekande seaduse tähenduses ja sellise abivahendi kasutada andmine puudega isikule;

Alates 01.08.2012 on muudetud sotsiaalministri 04.12.2006 määrust nr 63, milles ajakohastati mitmeid kaubakoode, samuti on lisatud juurde uusi kaubakoode ning täpsustatud sõnastust praktikas ette tulnud ebaselguste vältimiseks. Soodusmäära saab rakendada ravimitele, meditsiiniseadmetele ja abivahenditele, mille loetelu on kehtestatud sotsiaalministri määrusega. Nimetatud sätte aluseks on käibemaksudirektiivi III lisa punktid 3 ja 4.

3) ajakirjandusväljaanne, nii füüsilisel kandjal kui ka elektrooniline, välja arvatud peamiselt reklaami või erakuulutusi avaldav või peamiselt erootilise või pornograafilise sisuga või video- või muusikasisuga väljaanne;

Alates 1. maist 2020 rakendatakse soodusmäära sõltumata sellest, millisel kandjal ajakirjandusväljaanne on ning samuti elektroonilisele ajakirjandusväljaandele. Enne nimetatud kuupäeva oli soodusmäär perioodiliselt väljaantud trükisel.

Elektrooniliselt kättesaadavad päeva- ja nädalalehed on eelkõige paberil olevate väljaannete veebiversioonid. 9% maksumäära rakendatakse ka sellistele tasu eest saadud teenustele, millega antakse õigus lugeda või kuulata veebiväljaandeid nende tellimisperioodil.

20% maksumääraga maksustatakse peamiselt reklaami või erakuulutusi avaldavate või peamiselt erootilise, pornograafilise või video- või muusikasisuga väljaannete veebiversioonid. Samuti arvutiprogrammid ja -mängud on endiselt maksustatavad 20% maksumääraga.

NB! Alates 1. augustist 2022 on ajakirjandusväljaannete maksumäär 5% senise 9% asemel.

4) majutus või majutus koos hommikusöögiga, välja arvatud selle teenusega kaasnev kaup või teenus.

Madaldatud maksumäära ei saa rakendada majutusega koos osutatavatele muudele teenustele (v.a hommikusöök). Maksumäär on rakendatav üksnes majutamise vahetult seotud teenustele, mis näiteks sisalduvad teatud toaklassi hinnas olenemata nende teenuste reaalsest kasutamisest ja on seega lahutamatu osa majutusest.